

РУСКИ НОВИНИ

Dr. T. D. Višosevic, rektor grkt. sjem. Zagreb g. k.

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЮГОСЛАВИЈІ

Побида лѣбови и жертви.

Роспјали Го як даякого злодѣя. Од фарисејских розбѣшнѣга банда воцѣла убијѣцу Вараву, як Того, Котри сѣ лем добре творел. Стако ше пайнекте собитиѣ у историји швета, а собитиѣ, котре

А на њки спосѣб Христос постал побидникѣм, як вон надвладаш и саму шмерц и дароваш нам љови живот гу на жеми и вѣчно блаженство на небе. *Или?* „Смертно смѣрт поправ (надвладаш)“

жтрѣдок вишкого, цѣ було и по буде. Грѣшни лѣодзе озудзели Найправеднѣйшого Судию, бо вон кармел на дѣих, лѣчех хорих, давал вид шлѣпим од родзѣня и воскресоваш мертвих.

«Вон воскрес» — тварел ангел жѣном, котри Го пришли гвѣдит.

Вон воскрес, мѣод цѣ предвѣдок.

Цѣла Юдея ше стрѣсла, кед дознала тоту чудну правду. Воскрес як Бог, и доказал на вики, же Вон син единого правдивого Бога: же Вон навѣце вѣчни живѣл!

Воскрес же би и нам указал драгу до воскресѣня. По Голгофѣи воскресѣл!

Велька Ноц то торжѣство побиди добра над злом, правди над неправду, над дѣяволом и над пѣкѣдом. Побиди живота, и то вѣчного живота, над шмерцу.

Слово величану побиду вывойоваш наш Спаситель зѣс тим, же з лѣбови гу лѣодзом сам себе жертвовал и умар у мѣкох на крѣжу.

Јка чудна побиди! Чудна, тѣй, але и едица права побиди, јка на тим шведѣ можлива. Бо Христовѣ побиди то не побиди тѣлесней, оружаней сили, не побиди шикѣ, лебо меркѣи, лебо злата, лебо себѣлѣобѣтва. Не! Христовѣ побиди то побиди жертви и лѣбови.

Јке своѣо вѣльку жертву, себе самого, зѣс жертву, котра выходзѣла з Його безграничней лѣбови гу лѣодзом, Христос надвладаш самого сатана и нам живот вѣчни радости даровал.

«Лѣбов и жертви!» Тварел то слово за нещѣлѣшних лѣодзох. Бо хто же волка цѣни лѣбов, хто дума на жертви

Христос Воскресе!

Радосно шлѣва весели швет:
— Христос воскрес! — Цѣр пад парами.
Слѣунко зам вѣшало, цѣм вѣпей пет:
Вон, Бог, зам на жеми з нами.

До белѣвих тѣмѣтох небо ше облака,
А з жеми го кадѣа кѣпѣки з пахамѣи,
Шѣсне нам ше шмѣс, бида од нас шѣка
Бо вон, Исус Христос, зам пришѣл гу нами.

Баш ше Його лѣцо на нас пашмѣшало:
И у наших шѣрѣцох лѣбови ше прѣлѣва;
Зѣс жеми ше кѣце цѣ до терѣз спѣло,
Зѣбудзѣло, з нами вѣчно терѣз шлѣпа:
Христос воскрес!

Воскресе:
Шѣдѣ, ангѣли шлѣвако,
И лѣм тоѣа плѣня над шлѣцѣи розѣята,
А навѣо ше шлѣпа гу небо спѣтало,
Азе високо више словами од злата:
— Христос воскрес! —

Владимир Кѣлѣас.

за других? Нѣшка, кед всеможно шветом влада себѣлѣобѣвно и шлѣхѣнованѣ ближнѣго...

Але, ми бѣж зато на дѣсна Воскрѣсеня. Христовѣго напоминаѣе тоту вѣльку правду, же лѣм лѣбов и жертви з лѣбови може и нам принѣст побиду и шѣсце и мир. Лѣм з лѣбову и жертву можеме и ми надвладаш у шлѣвѣих наших добрих змѣтаньѣох, у наших змѣтаньѣох народних, можеме надвладаш у нашей борби за добро гвѣне и дѣчасне.

А без лѣбови и без жертви прѣпаднѣо шлѣцѣи наше добри змѣтани, прѣпаднѣме и ми сами, јк цѣ прѣпада нешѣлѣшнѣи модернѣи швет, бо не зна за лѣбов и жертву.

Го сто плаши нам старѣ воскресна плѣня: «Христос воскрес из мертвих смѣртно смѣрт поправ...»

Прѣто шлѣвајѣме јѣ зѣс дѣшну лѣову лѣобѣни гу Богу и лѣодзом и припрѣвѣну на шлѣцѣи жертви, котри тоѣа лѣоб од нас пѣга.

Христос Воскресе! Воистину Воскресе!

Христос воскрес!
Шлѣцѣи читатѣльѣм и приѣтѣльѣм „Руских Ношнѣох“ шѣлѣву Вѣльку Ноц вѣчни

Редактор.

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Як и кожного року, кед ше жем приберам да пахвацих шматов, так исто и того року воскресше Вои. И баш найвекши чар тому дньови я дава тотя певнось, же Вои муши приси. И вие у тот час забуваю ше шикки трапели, пребачув ше шикким шикко, а нашо думки ляца там — далеко и пред нашими очами одбува ше анова найвекша трагедия и найвекша и найрадосивийша подія у исторії людского роду а пред 2.000 рокох. Ставаю пред нами аден за другим образи: Оливна Гора, бичоване, Голгофта и — Воскресене. И нам постава легко, бо: по кривавей Голгофти пришло славне Воскресене.

И фалаток щесця уходзи того дня и до наших душох. Глаз вельконоцих давонох так крапня и чисто бриня у наших душох. И ни виданце: на штред валалу стої церква, а коло ней пошведую ласку. И писаник... Чи себе не привидувше теди дасцински днї?...

У ваикайших часох, кед швет подзелени на два табори, еден за Христа, а други проци Нього, дзень Христового Воскресеня постава нам ище младши и бліжши. Бо того дня гутори нам Христос своїм прикладом: надмадал я — мушице надмадал и ви! А до кривави и страшнїйши нашя Голгофта, то радосивїше и славиїше муши буц нашо Воскресене.

Зос тоту надію препровадземе и того року дзень Христового Воскресеня. У своїх вельконоцих молягвох агадїе же цалого нашого народу, котри баш у тот час переходи свою найстрашнїйшу Голгофту. Сложїме ше тих братох, котри можу дубайчи славиц тот дзень або ище барїей спомнїме ше тих, котри то забрилиго. И тот дзень иїк нас потрима у надїї недалекей слави и шлебоды. А теди, кед ше наша душа будзе цайкрасше и найщесливїше чувствовати, моїдїме воскресшого Спасителя, же би прискорел тот Дзень — Дзень оплалободеня цалого Українського Народу. И зос тим сполнїме того дня свой национални обовязок, котри ми шикки без розляки муїнїме сполнїти.

З тим жаданїем живїме иїкшик щесливу Вельконоциу Швета и здравїме цалому українському Народови радосне и вельконадїе: Христос Воскресе! („Думка“)

Мария Магдалена.

В недзелью вцас рано пробудзела ше Мария Магдалена и почала ше фришко зберати, да вядно я другима жемами нащива гроб Исуса Христа и намастри по обичаю старим Його цело з пахвацим олейом.

На дворе лем шо почало швитац. Служка ище не було, лем ше цїбо починало помали розяшнївовати. Цихо будо вшадял, лем дядзе ше одивали циги пребудзени зос слю.

Магдалена ня може длого чекац на аогваренем месце на други жени и понагля сама до заграда, дзе бул гроб ей Учителя.

И приходив вона ту гробу и латри, а то камень одвалени и гроб отворени. Уходзи рознїтра ше, нацагув руки — впадез празно и пусто.

Цо ше стало? Дзе Христос?

Цихо наоколо. Ніхто не одповеда.

И бежи Магдалена ту апостолом и приповеда им цо видзела. Петро и Йоан такой понагляю ту гробу и находза лем платно, до котрого були закруцене цело Христово и хуежку, до Му була на глави. А Його нїт. И вращаю ше вони и роздумую над тим, шо ше то могло стати.

Медзїтим Магдалена стої при уходу до пещери и вельки жалє сцисла ей шерцо.

И нащиве яї шлїду нїт, до наймилїшим Учителю?

Уж вона нащиве не будзе вешей бочкац, ле будзе зос сїмаами умїнац святи рабц Христово?

И почина плакац. Але иїк сде ище раз опажриц тот камень, на котрим лежало цело Христово. Зато ше нахлїела и попатрела зюка по гроба. И видак двох ангелох у бивих рїдах еден при глави а други при ногох, дзе лежало цело Христово. Ангели ше обрашїли ту ей и питали ше ей:

Жено, цо плачеш?

А Магдалена зос жалєм одповеда:

Бо висали Господа могого з гробу и ни знам, дзе го положели.

Але іїхто ей не одповеда, дзе Христос, ей Господь.

Вона ше обрашїа, а ту при ней блїко стої человек, за котрого подумала, же то заградар, котри чува заграду, дзе бул гроб.

Жен цо плачеш? кого глєдаш? — пита ше он ей.

Магдалена ше обрашїа ту ньому зос благалиїма словами:

Пане, кед го ти однесол, поведз ми, дзе ши Го положел, а я Го вежням.

А Христос — бо то Вои бул — поведа лем едно слово: „Марїє!“ и вона Го такой препознала и рушела му ше ту ногом. Зос сїмаами радосци и щесця витала Го.

Була щесливїа, же вона перша увидзела воскресшого Христа.

Нови спрєводзки.

Гоч главни цїль московских большевїкох од самого початку бул: рашнїриц свою власц на цали швет и гоч вони мали у тим а початку успїхи у Мадарскей и Китаю, ипак тераз ствар а тоту шнїстову большевїцку революцию слабо стої. Их кривавя власц ослала огранїчена лем на Руско и нащесливу Україну.

Причина тому тотя, же людзе и народи дофришко упознали, же большевїци знам лем валяц, іїциц цо старе тоц и добре, а іїк нового и лашного збудовац не знам. Вшадял прїсташе большевїкох були найгорши людзе и то одбиваю од іїх шорозих людзох. А найвешей, почкодзели большевїци сами себе зос своїм гадованьом у Русї. Хто лем пошол там опатриц, кажди приходзел спрєведзїти и кайтвардїїти комуїсти охабїли большевїкох, кед видзели на своїо очї, же у Русї большевїци аїїцїлїк шнїдзо, а не дали іїк нового и лашного, лем од худобного паряду направели державних рабох, котри не мали ніякей шлебоды, ніякого права, гїбалє тотя, да гладїи и смїядни, гоїи и боси, роба на большевїцких пїлох — коїсарох.

Вїсти о страшнїей биди и глєду у большевїцкей Русї и на України откєрпалї люддем очї и вїря у большевїкох нацїала.

Зато ше у найновїшим часу большевїци владали новогї сплєсбу у аїїтатїи и спрє-

в. Др. Г. Костелник

ПОБИДНИК.

Скаю Божи, ва'кресту роспїати! Ти надмадал чловеци дїїти так, як цо служко владу жем — скарбамы живота. И теди би их Ти надмадал, кед би ти и не бул Богом. Але кед би Ти не бул Богом, не знал би ше себе таку долю вибранц, по котрей биш швет надмадал.

Ошлєбодзїл ни явано дуїни зос аконох шмерца, як цо служко жем оплєбодзук — ка яр. Ти одкрїл красу наших душох, як одкрїна служко краску жем — кед зашвїята яван лєтїи дзень.

Вельо, вельо учительох, але Ти єдини — побидник.

Учїни, але не так як ми безсилни. Ми глєдаме слова, — а Ти „учїши як тот, цо ма илєви“. Ти своїм словом такої творїши цєло — а власней своєю крева. „Бо ян у славу царство Боже, але у силї“.

Країю, Учителю жертви и болю! Сїне Божи, Ти себе сам означел доли! Чи Ти не тварел: „Кед будзем воздвїгнутї на крест, шнїцких ту себе прицаїнїм“? Гей, баш у там Твоя незалодїна сила. Дзе смугиц, дзе церпєц, дзе шмерц — там Ти. Там Ти як Учїтель, як Потїшїтел, як Одкупїтель.

А смугиц, церпєц и шмерц — то найвїснїа школа живота за шнїцких тех, цо ше у больох роздєли и у больох буцу умерав; за тих, цо на давєри шмерца вопїли до шївота, а на іїк и явду.

Цо би нам от Цє остало, кед би Ти своєю душо одредзел по чловекей думки: Кед би Ти жєл як мудрец, цо у миркей жївїни умера? Лебо як країя, цо у слави и шнїцких богатствох жївїа, а потїм наш лем сходзи до гробу ян своїма предками? Теди би Твоя наука була як наука шнїцких мудреццох: вїлудмана, безсилїна. Кого би поцїгла на собу? Лем тих даскельо, котрих и пожатув наука мудреццох того швєта.

Наука фїлосафцох — то лем мальпїанїи образ, а Твоя наука — жївот. „Господи ту кому цїїїдемє? Ти наш слова жївїногї жївота!“

Сїне Божи — на кресту распїати!

Сїне Божи — а гробу воскреснї!

И шнїцко цо Ти зробел, зробел ни по божєснїи. Кед ше так стало зос Божїм Сїном, цо я, бїднєвнїк человек, жадам? — Ти за свой герб вибранл Любєв и Жертву. Нещєснїїбу душу Ти зробел дзєцком нєба. А з ей шнї бєшїду ту ей прєтварел. Ніхто вешей лєвака так бєшєдовац як Ти!

Ти зламаїни швет поддвїгнул, та прїшлел ту себе — працєла нає му шєрвотак краса и сила... Булз благословєнї!

Вїки прєходза, народи вїмєрато, а тоцї, цо церпїа, тоцї цо ше стараво я тоцї, цо глєдаю правду и добро, з янї на дзєнь себе жївїхуц: Булз благословєнї!

За швєцїю, за ласку, за добру калїю — булз благословєнї!

З кїм Цє поровїам? Ти єдин, Ти сам — побидїтель.

Схїлїлм свою главу пред Тобу, утїлованїи Боже! Нови надсємїїа швєц ми откєрпалї пред очїми:

„У їїк то жївїт вїчнї, же би Тебе самноту яравїйного Бога показалї, Того, цо нам послал спасєнє.“

О благо процєнєтє, павїскаванє! Лєтє жївота. Кїязу нашогє єстїи. Побидїнїку чловецїх душох! Т.

Чиїя паска найкрасшя?

Прєд Вєлїку Нєву жєни мєлє вєлєву брїгу. Ша треба ношїц коварку зос єдлїм жївєцїц, а кед ше краснї вїшнїранї ручїїк одкрїа, жєни занукєво коло себе, да вїлза, ява паска у котреї кпїтарї, дзе найкраснїи амсанкї, чи ей ше спрєц удац и т. д.

Була єдна жєма у валалє, цо не лєм же не сцїла буц єстїїя, але ше вїладїи прїсєла, да будзе верїна. Єї хлїва ше бїлї найчастєїше. Вона ше и вїдрїкнїлє шнїцким жєпїм, цо тїк не робя. Була то Ілїя Горшїкїца. Дзєкї ня мала. Члєвек ей Ферко, добри явнїи чєлвїїк. Жєма мали дєсї, та моглї себе добре жївїц. Ілїя була пївнїра у роботї, а Ферко кед мал шнїку у устєх, вєц му уж шнїцкї жєлїдїїи булї вїполнїтї.

Кед прїходзєла Вєлїка Нєва, у Ілїї уж булє шнїцко напрєдїк єтєвє. Дзєгнї жєпї сїдїаїцє паскї до вєнї, а Ілїя своїм вїпїїа уж печєну.

Цо будзє робїнї? Вєжнє єднїу якєснїу и

воляєю людях. Почали ще пайтаними з дру- гими странками, котри на слични: все социал- листами и инейякими безбожниками и правели з нима союз любб, як вони то воляю „фронт“. Зос Москвин од Коминтерни пришол роказ, да все большевници цискаю до шницких друж- твох не дам политичних, проевнтних, гадлов- ских, шпоретских, на и до церковних и да там мало по мало роба за большевничох, ширя свой дух, правя канор, незалежольство, и чимир.

Таки „фронт“ направели большевници у Французий, да все безбожии странки при- стали до одного друства з большевниками, а все исто и у Испанії. У таких союзох и фронт- тох многу большевници шлебоидийше робил свою роботу, бо им ніхто не заважа. И у Французий всемо аза зробели (всеі птрайки, котри вилка на престалаю), а у Испанії при- вели большевници до кирравей домашней вой- ни, котра баш терас найгорше бешій. Цала еспанска зем, 500 000 кв. км. простору, погарса, пошалава, накрасни вартоли анциени, а шницко за даску большевничох, котри сцу росшириц свою кирраву власц по цалим шпане.

До терас большевници не посигли рос- шириц свою власц поза национлау Русии и Україну, гоч видали на ширено революциї у швецк силни пенсж. Але и кошка большевничох то найвекша опасносц за мир и шор у швецк. И вейшка большевничох досц мошкк прето, бо все держави, котри у страху пред своїма на- приятелями гледаю помочи у большевничей Москви, правя з большевничими союзни, при- вилибли большевничох за шпорових людях, и так их уведоа до друства других, шпорових державох.

У тим цомата большевничох найвсцей Французка и Чехословацка. Французк у страху пред Нациями (же на не вижсца за пораз у шветовой войни) гледаю союзничох випадив и вилиди их у большевничох, бо большевници мер- жа Нациях, а мержа их прето, бо Немци на чоля все своїм вождом Гитлером цалком отво- рено виступили против большевничох и призна- ваю, же их сцу зотреїт. Страт: пред Нациями

авязал Французку и большевничох и пешка Французка большевничох випадив наступоу в брані, гоч у себе не дума и не сце увесц большевничку владу. З большевничими трима и Чехословацка, бо и вона ще бої Немцох. Цер- пке прето, бо в нос трох странах обколена и Немцями и друге прето, бо на трепину жи- тельства Немцох, котрих инжк все цага, до своей держави и мшши на Берлин як Прага.

Там ето цоти держави даваю помосц боль- шевничох бо маю у тим свой политични рахун. Але гварии горватска присловка: „Ко с врагом тинке сади о главу му се раабляю“ (Хто з дяблом будзави садзи до глави му ше робиваю). Так и Французка и Чехословацка на того со- юзу буду мац и уж маю дам чжоду, бо най- здрасше яблуку погуби ше и аогнїе, кед лажк при згїтїям яблуку.

Наша державка слава Богу все була про- па большевничому и инце вейшка не признала большевничку владу у Москви. И кед би шницк держави цале креме по войни так отиорено побивали большевничох, як наша державка и терас Нациями, Австрия, Швайцарска, а инца би у Рускї не було кирравого диктатора Ста- лїна, бул би там шор и мир, а Европа и цали швет бул би иншольбодеши од большевничей хороти.

Зато нажде свадоми и кус просвїщени человек муши ше лане берїц арици больше- вничого дїялства, отворїц очї тим, котрих большевничк своїма обсиуниками зведли, узаво- кац, же вони рїбїя не за худобни народ, але за свой хасен, за свои владу и за свой кншсїї.

Сестри Служебнїци Преч. Дїви Марїї.

У Руских Новинах було написано о мона- сцїях и о монашїих женатах. Було там спомну- то, же би все потребовали вейшїх монашїях и хлївских и жєнских. Нїдїсно бїла у Керестере вєрховна настоятелька пр. Шестрох Служебнїцох все спїо секретарку: Вона як вєрховна насто- ятелька обїтала шницкїх монашїцїх сестрох, да вїдала, як сестра оковнїю своей работи и як провадила монашїцїх жївот. То ше вєла вїзна-

тащи. При той нагоди ми во у Керестере закло- дїли, да все да едїт на пошци запроск и обє- щали все вїписат о тим у нашїх Руских Ново- нїх. Вєрховна Настоятелька вїрстїла на то и вїши перїш вєпрос бїл таке:

Пред кельо роками основани Чин Сестрох Служебнїцох? Кельо маце пешка монашїцїох? У котрих крайох и и кельо сестрох?

На цоти вєпроси досгали все таки одвїти: Наш Чин на свойо початки пред 50 роками.

У Галичинї маце вїшно вєстрїх у 96 ма- нашїцїох.

У Канадї у 14 монашїцїох;

У Бразилїї у 13 монашїцїох;

Два монашїцїи маце у Сїв. Амєрїкї, але и вони снахоу под Канаду;

У Риму еден монашїцїар;

У Югославїї два монашїцїи и еден у Чехославїї.

У Галичинї все 470 сестрох, у пошїкнїку ше готїю на сестри 45 кандидатки; у Чехо- словацкїї все 10 сестри; у Югославїї 7.

Як з того вїдно, вїшно сестри робї крєм Галичинї у Канадї, Амєрїкї, Чехословакїї, Риму, Югославїї и Бразилїї.

Вїшно дальшїя вєпроси инши на тим, да нам Вєрховна Настоятелька обїше свои драгу по вїзитнїї и роботу сестрох у вєдїнїх крайох.

По окончанїю вїзїтнїї сестрох у Галичинї вїбрала ше Вєрх. Наст. с. Вєронїкя все сїмї секретарку с. Валєрїї на дальку драгу:

1. ДО КАНАДИ.

15. апрїла рушїли ше все Львовя прїїт Берлїна и Парїжа до Шєрбургї, да всели на ладїю. Морїю було през цїлї час досц морє и не мали вєшїх вєпрїкємносцох.

Найвсше було, же все на мали на ладїї вїдївїц и мушїли все буц през Службї Бо- жїей. На морю кждї час чувствовали все тото, цо читамє у псалму на вєнурїї: „Жка в вєль- ка сила Божїа на морю, а як в мїли и бїдїи человек, гоч ше вожк и на вєлькїей ладїї! Ту человек родуми гїтїя словї: „Нїбо дїсєкє,

нїде прїїт драги до сущєїя, одвїше малей Марїї, да и обрїдує. „Слава Ісусу Христу! Баш сом потрафїла, паска готова“ гварї Илї уж од капуркї.

А сунєда дудре у себе „Баш сом вїтала, дає ин, барз ми це треба терас“, а обрїци ше гу Илї и „Слава на вїжк“ одвїтус. А Илї лаж патри, як тота лонату вїла все пєца, бо прето и цїкїна. Сунєда вїняла красну паску ягод на слїху печєну, а лєжку, а фїну, аж мєло патри. То Илї на було по кєвнї Фрїшк- ко Марїя даровала вїсавку и пошла.

Єдна ю капурка вїнуцєла, а друга ю прєвїла. И там вїняла на тернїшу паски ше хладїа, кушкєкє агорєнї лаж на едїм боку. Уж в утрєцїа обїсєцє. Там полна хїжа аробнїх дасцох, жєва сєкїїца у работи не зна, цо скорей вїлїпац. Але Илї на дума на то, лаж ше чудус, же лаж терас садїа паску, бо ей уж шнїцкє готєвє.

Понїла Илї, а тот человек — Янко уж ю познал лавно, бо вони сунєда, хїжа до хїжї. Вїдїє вон все хїлїа и цїта ше жєвї: „Юло вїшла уж тота болєоркїа? Чудускє ше тебе, же все вїцє не добїла дєку, да ю цїкїнїкє да цїкїнїкє вїдїа по вїрїкїцїа.“

„Аї, на даскє бїк в то аробєла Янку.“

„Добре, кед шї не гонїа, але ставмє ше же на рок на закупїє, да нам вїдїє вїсєкє.“ Юла пошла дальїй за свои роботу, а на тото и не думала. Янко аробєл свойо и пошол на лавочку гу Ферковнї под обїак и закурєл.

Хлїонї себе добре жїлїк. Ванїла все вї-

шєнскї „Рускї Новїнї“ и почали читат. Кед лаж вїлїє дї жївїа пошїкїа. Уж з дальєкї вїлїа прїповєдац, якї паска у тей гаднїї агорєнї, у гєтєї потуканї, а у еднєї баш булєс комєданї, кед вїнотрє обїкїцєл вїнїнїкї „паска краснїа“.

*

Прєшол цїлї рок од того часу. Янко не забул на Илїону агварку и як все все жєну сєавєл, же Илї на рок не будєє мац кєдї да опатрїа по обїсєцох паску.

Индє на вєчєкї вївотк Янко вєчєр прє- патрєл свой ожїк, чи в досц дїлїтї и мїднї. Вїцєс рашїо пошол опатрїцї етатїк и вєчєкал док Илї свою паску до вєнї не посаца. Кед вїдїєл, же вєнїа поїла до хїжї, вїкал свой ожїк и прїпїуїл ше помалї гу влїту. Цєп Илїонї не бул барз мошнї. Зос ожїкїох Янко дуркнїл до пєцї и вїдїа вєгєлїкє як пєсцї снад- ла рїшїо дєе треба, на шїтрєд паскї. Була кїшє жєткїа и вєгєла врєшнїа прїїтїа.

Янко на бул али человек и так му царїл при шєрїу бучї, як да шєрїю прєвїтрєлїлї да- кому. „Цо сом аробєл, та те грїх.“ Вєц себе вїдїумїа: „Шїа вєнїа тот колїк подєлїлї цїтїа- ном и добре дїло аробї, вїшїац бїк их едїнїацїа, а так пєгїлу вїруїлї, фїно обїсєцїа и накрїмї худобнїх, дїругу себе упєчє, ма вчїго и ма кєдї. На мєсто да вїдїє од обїсєцїа до обїсєцїа, наї гєдє!“

Там Янко умїрєл свои сєвїсцї и пошол на поїд од хїлїа и отаманї вїрїнїя вїдїєл як слупєнїкє вїхїдєн и як жєвї по двєрох иду

кандїа свой пєц тїнїцїа на паску. Не одлїгїо вїдїє Илї гу пєсцї, бо ей уж паскє готєвїа. Кед ю вїнєла лаж ше врєвїтїацїа и бучїа ше все пєсцї по цїрїцох:

„Аї, напїлако, нац сом ше вїрїдїєлїа. Ферку, подумїаїсє, баш ми ше мушїл тот на- пєсєкї пєц мушїл на паску вїлїїц! То наша хлївскїа робота вїпнатрїцї чи ше у обїсєку дапо не вїлїа. Да все глїавно, же вїжкє у устїох, вїше сом такї вїлїєнїа, та все вїше за доган старїа.“

Дудре Илї и пошїлїа, лонї „даску“ до кухнї и фрїшкє залравнї вїсєкє на другу.

Янко бул адовїлїтїи. Илї вїлїїлїа, а Ферко вїтрїамїл по вїжкї „цїтанїа“, алї ше не озвал. Янко нїкому нїц на гутєрєц, лаж коло дєшєнї гонївнї вїкал пошїнїа и пошїлїа до сунєдїа. Ферко не вїдїєл под обїаком, а то Янко и любєл, бо сїєл, да вїдїа Илї. Кед вон до кухнї, а Илї вїдїїцїєнїа обрїацїа паску все рєрїнї. „Та вї аж терас, сунєдє, паску вєчєдє? Шїа вїнїа уж данкє готєвїа! Илї давїглїа нос и одфїкал: „Так ми ше сце!“ А Янко себе подумїа: „Так ше вїнїа сце“ и вїшїл до дому, бо Ферка на вїлїєлїа.

Тото ше року вїнїкї жєвнї чудовїлїнї, же Илї вїдїєл по пошїлїа лїсєкї опатрїацїа лаж еднїа Янко вїлїєлїа прєцо...

Фрїшкєгоркїа.

Прєтїлїапуїцє „Р. Новїнї“!

Що пише бачи Дюра?

Бачи Дюра пише о видцях — о моресу — и виньчує Вельку Ноц.

Славя Исусу Христу и ваники му слава! Пале редакторе.

Може вам бара чудно, а може ані яб, же я прещей подаслі не писал. Та вст вельо причиня.

Думам сом себе так, же вст вельо людях по примаю понини лем на то, же би до ніх славіну захрустят — бо знаке терас ун и работи настали та би нікто не почитал. А вец вст киде таких, цо а новинами огеня роа-кладат, та релу, чхода писани, але кед нави-нем у вельким тижню, та годни даяк и почи-сац, бо не треба за славіну, виі на огеня. А и та поноу не пойдю.

Но та терас би дапо описовац, але на нам-однацз почини. У Керестуре ше вше теди тане вельо пового, кед я не пишем. Но та ючиням а початку.

Терас паную у Керестуре визити и — пбераники. Ми вам маже тогу хороту, панс, же любиме пберец. Да мнє цаяк цаяк индзей вше место, такой би ютре даень керестур-ки жителє вибрани другого бачника Дюру. Бо але то не тельо влжне, кельо визита. По-чешали людзе, хторн на коня, хторн на магар-а, та попли на панкуну, ше будзе визита оных и магароных. Но але чул сом, же не рипали шницк, бо же даяк педвал, та ше не огла отримал. Та гвяти цо поизла тотн ше крацами, а уентн цо на поизла тотн ше ані вращали. Инде я динджик паран и велі тотн ше вращали та дудрала. Думам, же дахторн налад. А не требало так. Но, але шницк ше правело. Висповедали ше людзе — та можу кац другу яквату.

Але, кед аме уж при церри модлім вас запншце, же сом не мог и пре то писан, цо ту були миснонаре, та сом себе думал, кед м им послухал киваня: „Охав ше ти бачи про писаня, ша то инде не таки бачиковс проке яц ти, та ше дам ганьбінц будзеш. Цяши ях вонн инде и цо тигу бешедую Ти прещя ту дядном: та кой о ятатих зубох, и о гадобних фабриках, предакван людях, вонн крашнє „Мямко, аби си не приводела

дзювача до перкии парадировати“. Та то по-розуми, же моя баба у фарбарскей суні не инде ше до церкви парадиряц, але дзювача у гадвабу.

Я думам, же ти доки могли лем зог кнїжкох поначитовац, та бим вас модлел, кед би ше могло дагдє бештеловац тогу кнїжку, цо у ней гвяти о окартню. Знаке озда до наказовал тот мали миснонар „цо си побеси довали“. Знаке сцел би сом погловнц дзеповд-кии лязом, а и ясном цо си махаю в яан-ном, най маю цо читац крейг Велькей Ноци. А кед би лужа у той кнїжкє було и того упи-сакє о пайцатох и о шедлу, та би могла ку-пнц дасельо и „Просвита“ и порозумєлац тим, цо инде не вимодєли. Оченаш, а сцу о коня и шедло.

Терас я пале штудирям на тим, же чи у Керестуре будзе дакус вщєй мореса, кед нам тельо понаказовали?

Инде бим лем мал авинчовац, як то шор у пвнєх прєд Вельку Ноцу, сам панс Редакторє и так дзекторим. Але скорєй як по-жидам кому цо найнужнєйше, не поало би було кед би сцє панс Редакторє. прашал на Вельку Ноц до можого обшца на ведно поме швєценє вайно, же би зле ше вєдє од другого на атрацєли. Бо аляце, як же би виватрал бачи Дюра прєд новинах, а не шумнє би було и вєспак. Та зато реку. Но а терас: Вам пє-пє жадим, кед би мож було, за дасельо бєнти дукшик дїї. — Паном на вєлєзе — цо скорєй калдерму до Вєпровачу. — Хлопом доброго вна — покус. — Жєном одпочаює од маха-ня зос шєтку и лязком. — Динджатом и лєгн-нєм вєцєй — мореса. — Добрим дасцом ба-чи Дюра жадє вельо писанки, червєци, белави, жолти и вшєйаки лєм най жєриую да им ше у пишєни не розлуча. — А цанучитєльковн тому цо у Читалнї, же би инє гонєм раз у року, прєд таким вельким швєгом острєгал. Но а терас — аботом.

Кисанє писал на Вельку Сєреду, сєрдєц-вєдєстєтєрєцєдєдєного року, а писал го бачи Дюра и Керестуре.

Оглашуйце у „Р. Новинах“!

ПРЕМЕНКИ У ВЛАДИЧЕСТВУ

До Керестура за другого капелана по-ставєни о др. Силвєстар Кяос. о. Салам ои Силвєстар поставєни за капеланя до Дюрдьови и вон ше ма старєц за цашнєх вириня у Гос-подиньох и Лабудиньц.

ПАЛОМНИЦТВО ДО СВ. ЖЕМИ

Под покровитєльством зарєбєского жєд-ютора Дря Степанєкє инде паломництво до св. жєми. Зос Слєзита инє паломництво руша днє 9 юла, а назад инє враца днє 3 августє. Цєна, за трєцу класу на морє и у Палєстини д. 3.900, а за другу класу 9.500. Одрєдєно же паломнїки маю пашєнцє слїдующє святи мє-ста: Брусалин, Вафлєям, Назарєт, Витанн, Брїхон, Емаус, Ариматею, Капу Галїлєйску, Кафариаум, Табор, Кармєл, Мєртвє морьє, Гєнєзарєтєскє морьє и другє мєста. Крєм того на дражє стуня до Атєни у Грєчєскєй и Алєк-сандрїю у Егїпту.

Хто инє жлєдє придружєц ту тому палом-ництву инє инє найдєлєй до 10 має як Оз-бору за гвяти жємлю. Зарєб. Трї Краля Го-мєслава 21.

Окрєм овалчєкєй сунї паломнїцє наю влєкнє шєрїу до Солнцу и назад.

У ЕСПАНИИ

напрєдую народнє вєйскє на сєвєру у баскїйскєй провинциї на чолє гєнєралє Мола. Гєнєрал Мола уж недєлєкє глєвнєго баскїйскєго варошу Билбао. Кєд Билбао придєє до ружєх народного вєйскє, баскїйскє фронтє на сєвєру у Еспанїї оиднєє и гєнєрал Мола подпомо-жє фронт народного вєйскє прєд Мад-рїдом. Того ше бєльшєвїднї найвєцєй бєж. На другнєх фронтєх не було прємєнкє.

ше му вивитовала, цом лєстєвкє правє здєчкє, цом хмарнє так бєжє, а вон би им вивитовал. О яки би му будє вєсєлє жєжот, би вон радєннє дєчкєвал а унучатєми жєжотє Воскрєсєннє, а так...

Хмаркє на вєбє почали червєнїц, на єднєу дзєшкє гєт лїова валау ухвїзлє ше угє смуга шнєкєй хмарн.

Може тото Воскрєсєннє оладє... А і не будєє хто донатрац старєнєкє, та и ну не будєє на того охавнє, може и старє-лїкєу вїкорчє, и студнє прємєсцє, бо то цїлє людєє не своє... И лєчєкєу на хтє-ї вон думал бавнєц своєу унучатє — носубя...

Шнєкє смуга на вєбє доза турнєу поста-лє вїдє вєкєшє и чарнєйшє... Слєцєл инє ар.

Запанєвала цєхосц по валає: Цєлєнєкєст-лє ац радєснєу юрєйшкє дєнє, лєм старє црєй шє...

Днє цєлєнє сєлєм слєбєцєнє инє цо зрєн-вєнєкє лїєх...

У заградкє вєнє баржєкє вєхнє єрєона.

Надїю!..

Видєши тотє пучкє цо дрєвєх? — воннє до квєцє розквєтє...
Видєши тотє крємкє лєстєрє? — воннє слугє краснє ружнє вєжєлє...
Видєши тотє квєцє цо заградкєх? — во-рошнєкє и воннєлєм своєї волє похрєц

вєсє найкраснєма фарбамн...

Видєши тотє гравкє? — воннє на своєї жєлєзкє бєрнєннє скрїпнє, блєжєкє розпєт-рє и ужнєлє смїрєнє шнєцєнє красєнє жєжотє...
Надїю!
И Ти вєдє инєнєкє того жєжотє. Крєхкє шнє, кє терас вєгнєтє лєстєрє. Краснє шнє, кє пучкє найкраснєй ружнє. Блєстєкє Твоєї чарнєкє очєх рєсє на квєткєх, у котрєй инє кунаю єлатнє зарє раннєго слєцєкє.

Надїю!
Прєд Тобє стої Жєжот зос розквєрєннє-мє ружамн...

Видєши тотє краснє волє зос розквєтє-пучкє квєцєнє?
Видєши тотє вєсокє брєгнє зос жєлєзкє лєсамн?
Видєши тотє рїкє, котрє вєдє, цєчу до цєлєкєго морє?
Видєши брєжнєшкє, котрє абєрєтє и клє-лєу отрошнєкєу на отрошнєкєу?
Видєши лєстєвкєкє, котрє будєтє рїздє?
Видєши орлє, котрє воннє грєнє на най-вєснєу єлєду?
Видєши члєвєкє, котрє мурєє до вєбє вєсокє єлєвнє, кєшє нє тєкєшкє жєтєрє до угрєбнє жєлє, плєкє по морьєх, ронї у водє, лєцє у воздєху до вєлєдїкєкєх вєснєх?...
Тото шнєкє, цо жєжотє, котрє цє сцє облєкєцє и прїтулєцє на своєу грєдє. То воннє

кє красєнє жєжотє, котрє нє зос своєїм дум-кєм нє можємє похєпнє и порєзумнє, зос своєїмє слєвкамн нє можємє вєрєкєнє, ані вєр-вєкєм ошєсєцє, — мнє шнєкє тото можємє лєм нєсє своєїм тайнєм чувєстєм на крїдлєх слєн-кєнєкєх зарьєх поглєсєцє и своєму чувєстєу инє радєванє.

Шнєцєкє тотє красєнє цємнєму инє стражє у пнєчєкєй нєцї. А цє вєжнє лєм тєтє, кєт-рє вєкє оцнє? Вєлєкє патрє, алє нє мнєтє вєлєкє. За спєзнєнє и ушєкєнє красєнєх жєжотє мунємє жєлє нє зємє очнє, алє и дунєу и шєрцє. Нагдє душє вєзбєрєцє зарє зос вєсєлєнєй, а вєшнє шєрцє єдбєрє од нїх цєлєтєу.

Надїю!
Твоєїм очєм инє и слєнєчнє радєує, кєд нє нєкє зашєвнєцє. Твоєу душєкє прєд нїх смєднє упнєвє красєнє мєлєдєго жєжотє, а шєрцє инє радєснє огрєнєлє прї воннє зарьєкєх.

Надїю!
Я на Цє патрїм. Моєїм очнє Цє обєлєсєлє, кє слєнєчкє зос своєїм шєвєлом. Лєблєлє бнє сом бунє зарє равнєного слєнєчкєкє. Лєблєлє бнє сом инє окупєнє у радєснєкєх слєзєх твоєїх зарєбнєкєх очєх. Лєблєлє бнє сом запєлєнє Твоєїм шєрцє — а вєцє згорїлє у огнєу красєнє Твоєї душє. Б.

Прєтєплєцуйцє „Р. Новинах“!

Нашо дзеци.

19. априла пришла стара жена на понос до школи. Принижили ей слова: 70 рочна сом. Цалу ноц сом не спала. Моя унука ходзя до I. класи не пришла дому спад, та вже ю цалу ноц гледила. Знае же у нас вечари шор. Шцики дзеги вечар по драже. Я не сцела унуче пушци, та не ей други вдримжали. Вец сом ю дакус мушцела на драгу, але жена не не сцела по пацерах дому врацац. Виле сом ю о битку дому водзела. Але вщера сом ю не могла набезц. Нашли же ю над раном, за мармиком. Кед же не ей питали, до ту роби, гварела бала сом же же будзем бита, чом не скоро идзем дому. — Пан учитель штрафайце ю. — Так звернула тота жена.

И доси дзеци нем штрафай, як тота жена жадала? Не. Такой маце ту два приклады:

Перши приклад. 24. априла аламало у школи дзецио руку зос штрафтей класи. Було то на дворе. Двома учителя там були. Дзецио не так нагло вимкло, же учителя не могли знац дае пошло. Такой за нїм послани други дзеци дому. Але дзецика нет и нет. Ак вечаром пришло. Кед го родителя вжали на грабки, тае же вигварало: Знала сом же будзем бита, та сом бежала оравец. — Страх од родительской строги жене дзецико од унцешных и од родительох, баш теги кед би му тайбаржей гу нїм исц.

Други приклад. Исти дзень после 4 годзиц, баш кед дзеци ишли зос школи, дзвони глашеля огек у Сивча при темстове. Парак не калдерма нацолнела з дзецима. Як шашка бежали гу огню по калдерми. Огньогасци место да понагляли зос спряями ту огню мушеля керковац да не потажа дзеци. А дзе учителя? — Охтяю ше людас. На щесе нет такой так асто у нас огень, да их ше на то привикне, да дзеци не бежа гу вщесцу. Влоц тиж кед юл огек вбегло не там сила дзеци з кнїжкати гом уж було пол дважастей, кед би дзеци чушели буд дома. Да родителя водза о тям приду, же би им дзеци найкратшов драгом и найфрине дома були, не було би тей свид, ю би их по драже атримала. Не мушели би чителе штрафай тоти дзеци, до ту огню бежа, к до их влоц штрафали. А терас же видзели ки хасен од того лоньского штрафая.

Дзеци треба пушцац до школи остатї час. Чителе ше востараю, да приду на време до школи, та не буду мац кедн по драже битанцац, на кочи и на авта ше вшпаци и курци. Акгвац треба од нїх кажди дзень, да су зос школи за найкратши час дома. Кед ше бави ай баен старши человек лебо жена будзе мези нїма.

Мали дзеци баш любя буц при старших. Не прерывае ки тоту даку, бо кед их од себе одбивае лебо одушимае, пойдю од нас и не лям буду странїц од ока старшого. Воля ки дзеци по жирачки ходзяц, як буц под ком старших. А того странїце и самостаянск дзецох, а после младей челедзи су жирало шциного ала не когря не только воносуеме.

Перше любов гу дзецом, аж кед им воня е хаснуб, вец строгосц.

ЖИВОТ ИСУСА ХРИСТА у стиху.

На Крачун баш на пол ноци,
Як по предрели пророци;
В Вифлееме Бог не явел
Дас не як дзецико народец.

Мац му була Марья,
До чезен го повяз,
Век до ишних змужела,
И Исусом назвала.

То найлерше обявеля,
Горе зос неба ангеля;
Кед радосно ликоваля,
„Слава во вшних“ шпиваля.

Овци пасли пастире,
При Вифлеем маїре;
Кед почули з неба глас,
Пошли гу Исусу дорва.

При яшелькох покискаля,
Исусу ше класяля;
Як свойому Боголи,
Набу, жеми Кральови.

Усна гвизда исто теги,
Шкела ше на востоци
Провадзела трох кральох,
Гу Исусу на яшльох.

Модили ше Исусу,
Поздравляли Марню;
Принесли дар богато,
Ливан, смарно и злато.

Мали Исус вец востацал,
Людзом добри приклад давал;
Да ше злого чуваю,
На добре нажикаю.

Кед триец роки навршел,
Явно пред народ виступел;
Узел цо да вереме,
Надїме, робиме,

Каждому лем добре робел,
Хто ше гу кьому обрицел,
Хорих людзох вкїчел,
Мертвих з гроба воскресел.

Итак зли Го замерзеля,
Сней ноци улапел;
Як злодїи повязали,
И на нїм ше збитковали.

Мучеля Го, бичовали,
Зос верньом корушовали;
По глави Го ударали,
И до лица му плювали.

На страшну смерц осудзели,
На крижу Го пригвоадзели;
Там умар зос вельку патню,
Вельки шток поволодню,

Век Го з крижа долу зняли,
Гроб з камня вирубали;
Цели му там положили,
З войску стражу охружели.

Але три днї лем остал там,
На Вельку Ноц воскресел сам;
А же Вон то зробиц мог,
Доказал нам, же в Бог.

А кед штераец днї прешло,
Исус не возне на небо;
Послал нам Духа Святого,
Швешлюц мншота вчшого.

М. А. Поливка.

Руски Керестур.

Мисїї. У Керестуре тирвали Мисїї од 10. до 25. априла. Були трое мисїонаре зос Михайлошох на Горїшан: о. Кирил, о. Климентїї и о. Осїп. Качела дзек були два казаня, рано и вечар, а крем того на два годзиц поволодню були окремих казаня за жєни, хлєпох, азвчатох и дєтвях. Красня були торжєства Прєсв. Евхаристїї, Мацери Божєй. Мисїонаре сами шпшовєдали шцєднїх. Було

4.250 сповєдах и 8.520 св. Причастия. Парак крапине ходзєл на проповїдїи, а да не було у полях ораня и сажєня кукурици, (котра и так уж захашнєла) були би хлопк ише дєпше ходзєли. Рано и вечар велька наша церквя вше була полна лобожного народу. В недаєлю по поладню на аякєчєня Мисїїох пошла на два годзиц по пол. процесия зос мисїїнми крестом, гу теметову, дзе бул мисїїнми крест поблагослєрєни. Процєсия була барз велька, шцєм ишли у краснми шорє (лям дапєднїи навєстїи назид дакус губєли, чєжко им було исц у шорє по калдерми!) У процесїї було даскєльє еари народу, бо була вєцєй же пол километра длугоа, а вшло ше ко 6—8 у шорє, а жєни и вєцєй. По процесїї була ише проповїдь пред мисїїнми крестом, а вец не отци мисїїнаре од нас одпїтали. У церкви по „Слава во вшних Богу“ ползєковал управитель шлєпєй парохїї о. Михайло Фирак отцом мисїїонаром на их апостолски трудї у мєну парохїявох заживчєл им цєлєнїи поворот дому. В полдєлок рано вельке число народу вшповадзєло отцох мисїїонарох на их пдходє.

Отци мисїїонаре пошла, але шцєко тото добре, цо вони за два тижнї засадзєвали до душнох аирного народу, треба да оставє, да не глїбоко закорєнї, да прїячєше добри плєдї. Же у Керестуре були мисїї го ше мушїи познєц по живєцє парохїявох.

Виклад о єфтики отримал Др. А. Пивайко на трєци дзєнь Вєлькєйноци у Нар. Домє на 2. годзиц по поладню. Єфтика олдєне хорєтв и барз росширєна, зато на тот виклад треба прїстц у цєвєкшнми числє.

Огєць. Пяток на 3. годзиц по поладнє згорєла хїлка Сивч Дюра на орубєнцє од Кули. Згорєл кроа з далєй огньогасци на допущєлї. Причинє огню не познєта. Вшпатра, же вшстал од кожнє.

В парохїї. Подисали ше до терал 15 парї, котри ше буду на Вєлькуноц оглашованї.

Умартї у априлу: Орос Дюра 84 роки Хома Софїя р. Надь 26 роки (на єфтику) Горїшан Маря 41 рок, Радамїла Гайдух 13 р. Берєк Маря р. Едєлянски 57 роки.

Представа.

Р. П. Читальня у Керестуре, дава на други и трєци дзєнь Вєлькєй Ноци вельку представу:

„ВЕРХОВИЊЦИ“

од О. Кожењовского.

Вєстунїи цєна 8, 6 и 4 динари.

Почєток на пол двєвєтєй вечар.

На други дзєнь по поладню будєе и за дзеци. Почєток дзєвїнскєй представи на 2. годзиц по поладню. — Платїц будю 2 динари.

Стари Вєрбас.

Св. Мисїї. Же у других вєшних вєднїх руских валагох — так ше и у нас околчєли у тям и после св. мисїї, котри були першираз 1832. р., а другираз 1926. р. и терас по трєшираз.

Гоч нам ише лєсє у рєзуме слова по. Мисїонарох пред 10 роками инак нам потребнїи були новї Мисїї у днєшнїх часох. То нам зробєл наш мисїонар о. Инохєнт Тамко ЧСВВ., котри гу прїшлєл зос Васильїншкєго манастира и отримал св. Мисїї од 17—24. априла.

Правда, же у тям часу вєльких польскєх робєтох: копачкє, копачнє цєвїли... а наш народ нїмєж робєтнї и лєм у другїх базєох и фабрїкох роби, — та недосєц згоднїи час будєе то и обавали зме ше чи ше тота рєбїтє уда.

Богу слава, св. Мисїї прєкраснїи усєнїи прїявєли. Церквя наш була прєкраснїа канди дзєнь и цо трїраз. Прєкраснїи ше богослужєнє вончєли, а ише краснїи науки, котри о. мисїї-

нар зос великим знаньом и познаваньом духовних потребх нашого народу з найвекшою любовню виконав. Ного апостолски слова поручали нам шхожн шерица на лонжн практични християнски живот. Мож повесц шицки пращирни Руснаци окончели св. словези и з торжеством приступили ту св. причастию (понав 300), а остали лам даскельо до тераз затрадени, за котрих вериме, же и воли до Велькей Ноци оконча свою даужносц, по ю мяю ту своий прадковскей яри.

Законичен було з прекрасну професию цо теметова. Роботи даенї то бул, а народ ше вишол мож повесц шицок од малого до великого. При инсийнски кресту одитал ше од нас наш милк о. мисонар, а мя жу зос слыама благодарносци подяковани и обещали, же будземе ми и нашо даши верни Русиня грекокатолики до шмерци. О Мисонару алкачала аме щенилїву драгу и успихи при наших братох у Н. Саду и Дальским Риту.

У апаку наоружаня стої тераз наша Европа. Предок у тим наоружаню шодзи Англия. Скоро шицки вї фабрики робя тераз за вошнї потреби. Зос тим стої у звязи и драготня, котра ше у остатнїх мѣшацох повязала у всїх державах Европи. Фабрики потребуку вельо вшелажного матерїалу, ше со аї старци вї мож и прето, фабрики котри робя за потреби цивильного живельства муша своїо матерїали драгше вїлашцї, та вец и фабрична роба драгша. На приклад вельо англїйски чїлабай жезеза не мож на старци матерїалу та англїйски фабрики оружїя и Англия кукуе шезеза аї на України. И у нас фабрика не маю досц сирового матерїалу, котри скорей привозовали своїа гранїци прето ше у нас уж осетк подражнїане вельх стварох.

Позужи ше, же и други держани оговоєно Нѣмецка и Италия не мирую, вони буду доганяцї у наоружаню Англия, а як ше тото обговованя зверши, не чежко угадацї. Добро в оцїо вїаке на видзѣ.

Три шори декункох направела Немци сапроцї польскей гранїци. Направек вони до вайшоней воєней науки и маю службї, лам та обрану (дефектяву) док немцки декунки напроци чешкей гранїци направели так, да постожа за напад (офензиву). То би значело, же Немци думаю одобрїц од чешкей тоти краї, цѣе живю у вѣхацинї Номци. Так шину австрийскї пошнїи.

Не добре доцїатрїо нашо матерї своїо мали дзеци. То акцїо на приклад зос статистици у Польскей. Там прѣшлого року умарло 125.000 малих дзєцох лѣби кажде седче новородзєне дзєцко умарло. Але док у рїноккозїкох (Польскох) умарло на 1000 дзєци 14, у наших братох Українах грекокатоликох на 1000 умарло 18, у Жидох лѣм 5. Знак то, же наша млади матерї не знаю допатрац своїо малих дзєци. То мож повесц и за наших матерох у Бѣлкей и Срамѣ, би и у нѣе млади дзєцох превельо умеря. Потребан су окрѣпнїи курсї, котри би водзели домашнї валалски докторѣ, на котрих би млади матерї цїстали поуку, як ше малке дзєцко допатра, як ше карма, цо жу вѣдзїи и с. д.

В Японскей до Лонцону за 4 днї шло 16.000 км. орелшцели двоже японски пѣлоти. То нови рекорд у швидкосци. Заправо вони шцєла лѣм 50 годшїни, а остали час

потрошели на спанїє, прѣлатранїє и масленїє моторох. Кед так будзє звязаня напредоватї, зме годнї за два днї прѣлєцїи з єдного конца швета на други. Додаткѣ, же за тѣту драгу, цо ю Японци прѣлєцели за 4 днї треба ладя 5 тижнї.

Виравованю, же 1914. року шветови вїдатки на оружаню вїношєли два и дол мїлїарди златїя долари, а у 1936. року 9 мїлїарди. Ту маме напредованї!

Чеканю конїц швета муслиманї на Кавказу и у Дагестану у большев. Русїї. У вельх валалох людзє не сїчу робїм, лѣм ходза у процеснїох по полю и чеканю конїц швета, веря до того и вельо большевїци. Ми ту току можеме допац, же у большевїцкей Русїї кажде мушнї вернїц у кедальскї конїц швета, кед патри на тоти пекельнї мушнї, цо их народ под владу большевїкох цєрнї.

Нови глад трѣжнї народу у большев. Русїї. О тим лїну уж и большев. новїни. Бошнї твердза, же того року лѣдво половка жемї зашата, бо землєдїлнї шнїц не сїчу, кед знаю, же им большевїци зарно вѣжнїю. Тераз уж неспу обрабац жем и сами Москва, на лѣм Україна, як то було скорей. А заш трактора, з котрїма ше жем на „радоспох“ орали потубєннї, волюх нест, бо их большевїци цєрзали, конїцох тїж вѣг, би од гладу поздїхали. Большевїцкѣ влада у велькей брїгнї.

Цемнїца нарѣдох. Тераз вѣт у большев. держани 5 мїлїонї зарварнїх у гарентох и цемнїцох. На 30 лїтєлѣох одєц у гаренту! (У Керѣстурѣ би мушєло буц 2000) И, шнїце большевїци маю образ цїгнїц, же вони дали своїм грїжданам кови вѣссєлїє, шлєбоднї живот! И шнїце вѣт цемнї и лѣгкомїслєнї людзє, котри им вернї!

Члєнї Лїги Нарѣдох у Австриї захтєваю, да шнї забрѣчї унїцїтованя пожитку, же ше провадїи по давнїх часцох швета, док други часци швета умєрою од гладу. Вони тварнї, же дзєспослнї капїталїстї, же би отримали вѣскоу цєну своїм производом, єдну вельку часцї унїцїтовали.

У Амер. сова держанях потонєла до докомєткѣох црѣї мїлїонї тонн кукурїнї. Црѣїї под мїлїонїа зыклази там крава и правєли в мѣса клїї. Канадї дзєнь снїцлѣк по 20.000 л мѣска.

У Бразїлїї рудєли 8 мїлїонїи мѣхи вафа по моря.

У Калїфорнїї рудєли поморанчїята до моря.

У Канадї палєли жнїтє на єзрї тонї.

У Австралїї правєли какадермї од волнї.

У Мадярскей унїцїтовали овец.

У Данскей завєлали 25.000 правїк и рупєлї до гнїю.

Вони захтєваю, да ше тому стане на край и да ше непотрошєннї производї поведєли до крайох, цѣе влада нїжца.

Не одавайце ше!..

Я то дзїмнїчати лѣм прето гуторїя, да не не одавайце, да и нам уловнїм. Но вѣм од волї, як ше тварнї — ятоц шхоку пост. Але нїак було би добре, кед би сїє при одаваню дїкує баржєшї уповѣвали своїх будучнїх. Правда, ше лѣгкнї кед нас цєжнїє, страда шнїє баржєшї, але то не мушнї буц у вѣждїам случаях.

Зато не не одавайце за тїкого лѣгнїя, котрому, знацѣ, робота шмердан, а ту тому любнї густї хладок. Лѣгнїя, хторнї робнїц неспє, а тварнї, же неможє, не способнї в внї сїм себе отримад. Зато не гаянїх чувайцѣ!

Не одавайце ше аї за такого лѣгнїя, хторнї любнї картї, бо тому шнїє правнїа кнїшнїя, а правнїа будзє и наша хїжа и нашо

ладнї. Не одавайцѣ ше аї за такого, хторнї лам буджак очухує, дружтѣва ше бої, але не одавайцѣ ше аї за такого, хторнї ше вѣлїо по ноцох снїга, бо вец ше и внї за нїм снїг-тап будзєцѣ цїли своїй живот.

А особєно не одавайцѣ ше за такого, хторнї цєркѣву керує, бо аїм и нас будзє шцєє и Божнї благослов керовац.

Не одавайцѣ ше аї за такого, хторнї би вельо наамаганї сїцєл, би при нїм ше вельо натрапнїцѣ, а нїч не ужнїцѣ. А шнїбваржєшї меркуїцѣ на тїх, цо воша кїлап на бок лѣбо на верх глави. Цо тїм ше можєцѣ опнїведкнї, же в вїлїткого розумнї. Не одавайцѣ ше аї за такого, хторнї до бока кѣдє, лѣбо до бока патрїя и т. д. Але шнїлєпнїє будзє, кед ше не будзєцѣ одавац дотлї, док не будзєцѣ тельо розумнї, да знацѣ, цо робнїцѣ.

Андрей Мудрї.

Наша цонкатнїя тарговнїца поправнїє ше в рока на рок. Так у пєспрїах трѣх мѣнїлѣох того року прѣдала зме за гранїцу дєларат тельо робнїя як у тїх мѣшацох алонї а у врѣдоснї за 56% вѣцєшї. Вонїкатнїя тарговнїца наїлєпнїа баромєтєр газдовскєй монї.

Злато. Так днїюх ше доцїала власнїцї: же у рїкѣ Нѣбру вѣт злато. Власнїцїо було чуднїо, же ше людзє кола Нѣбру наїлїо збїрїцїтї. Прїмєрковало ше на нїа як ше не бїває з дѣлїку потаїану тарговнїку. Доцїали, же парод у вїску тей рїкѣ находнї заргнїа злато и прѣдалнї у Крушєвїцї грам (гнїснїчу часцї зос чїлї) по 30—40 днїарї. Бєт тому рок як натяжєлнї на гнїтї злато и нашнї єдєн рок зѣгрїхали у себе гнїтї.

Одходза на роботу до Французскєй. Зос Словєнїї и Прѣкомуря гнїтїо 1200 робнїцїкох со Французскєй. Гнїтї каднїцї мали вїпак швєт вїдзѣ. Котрнї наорую вїпак там заробнї аїа такї вѣнєж.

Моруна волнї ше рїба котра зос у Чарнїах морнї. Кед рунї шєру уходнї до Дуїнїю. Рѣбарѣ у Дуїнїю влѣпа их од калнї, дѣох и дацѣ вѣснї. Тнх днїюх влѣпєлнї арн Брѣжї Палавнї коруну 167 кнїлону и прѣдалнї ю у Бєградѣ за 3.800 днїарн.

Природнїє богатєтєво цнїшєй держанї. У нашєй держанї по рѣочнїох рѣднї вшєлїчкѣ зарно, по брєгох велькнї лѣснї а зос жемнї копє ше вшєлїчкѣ руда а сєт змнїи же у жемнї мамє и лѣфнї. Оц рудох ше наїбаржєшї копє бѣкарнї камєнї у Бору. Там сѣро наїлѣкнї бѣкарнї руднїк у Европнї. На вельо ше мѣстох копє углє и жєлєзннї камєнї. Вельо наших братох Українцох робнї по копальнїох у Боснїї. Яко вѣлнїнї вїтерєс за нашѣ руднї — шнїчу новнїцн „Югословєскнї курїр“ — вїднїл ше по тнм, же за 5 остатнїх мѣнїцн купєлнї у нас Бнглєза 15 рударскнї цѣлѣ под арєнду.

Врацаннї ше в Руснї. У велькей пѣснї Одисєя, котрнї змнїжєма голѣм 190 рока арєд Хрїстѣм а гуторнї о правнїанє грѣцкнх гнїцкох з Троїнскєй воїннї, ошнїснїл ше и жѣждѣ вѣлїкѣ Одисєя за роднїцн домѣм. Дзѣнїєц рѣки бул у воїннї а по воїннї 10 рока ше арїцїал домѣ. 20 рока чєкалнї гнї його домнїннї и ного шнїрнїа снїпругѣ Пенєлопѣ. Сгарнї Грѣцн давннї тѣту кнїжкѣ шхолярѣм до рук да шнї з нѣїлї уца. Тѣта кнїжкѣ и вѣлїкѣ не страцїєла од своєй врѣднїоснї. Школярѣ цо самнїцнївох и тѣ

раз читао тогу књижку: Збогадује ме теј књижки; кад пошла читање, же ме напо держављане по длугих рокох врацаю з Русји. Сигурно, же ест и нешка радосца, кад ше член фамилији враци дому по 20. рокох. Але читање остатни днѣ и за таки случај: Врацел ше човек з Русји, але з позу фамилију. Було уш' вецей случај, же ше човек врацел дому, але жена преодата. У Банату яден брат брата преглашея за мертвога и преписал за себе його мавток. И теряз кад му брат пришол з Русји пон ше го пред судом одрека. Остатни цо за нього новини пишу, якишник Йово Русич зис Дрвару кад ше врацел, ништо го з домашних не познал. Але ани пон своих вецей на мог препознап, на тольо ше шикки премежали за 23 роки.

ВЕСЕЛИ КУЦИК.

Прави тарговец. — Апо, за котрого ше тарговца гвари, же е прави тарговец?

— Прави тарговец, сину, то тот, котри ци зна предац наля шмати теди, кад ши пришол да купиш лам едну томбичку.

— Препо сце разбили касу?
— Ша кад була замкнута.

Професор. По велх рокох стретла една пани свойого буишого профессора.

— Ни ме ше наисце не сетяце? — питала ше му. Ша учели сце ме филозофику. Теди сце ше до мле и азлюбели. Сапото днѣ сце ме модели, да пойдаем за вас.

— Гей, цошка ше споминам. Но та чи сце пошам?

У доктора. — Моделм вас, докторе, поведце мя, чи я издравям?

— Цитурно издранице. Статкстала учи, же од теј хороти кажди стоци издрава.

— Кажди стотк? —

— Гей, а Ви баш стоти человек, хотрого я од теј хороти личим. Перни 89 умарли.

Пошта „Руских Новинок“.

О-ф Т-а: Стата принпа вскоро, войдае до след числа. Гевта стата мушела ше скрациц пре техничнх причини. Чекаме дальши Вашу писаня.

Хрин: Пксия войда по В. ноци.

След тижня леме три днѣ швета и прето ля Томову издалиа нашо новини не годни висц.

Бурза

Жито 165—180 Д; Кукурица бачка и сримска 93—96 Д; Ярец бачки и сримски 125—137 Д; Овес 102—105 Д; Мука 00 255—265 Д; Мука ч. 2 235—245 Д; Мука ч. 6 185—195 Д; Кромплѣ 100—105 Д; Пасули 260—265 Дин; Отруби 85—90 Д.

Јавна лицитација.

5. мај 1937. р. на 3 годник по поладню у керестурской вадалскеј хижѣ будзе ше предавац млин, хижа и место Синач Данила и його другох. Початна цена 38.405 динара. Испод 25.000 не може ше предац. Хто сце лицитирац муши положиц кауцию од 3850 дин. Купивца ше ма виплациц у трох ратох ав 90 днѣ.

Готови кочи на предај — и на одплату мож достац у **ДОРОКГАВИ ЕМИЈА**, коача, Руски Керестур.

„Руски Новини“ излазе сваке суботе. Предплата на годину 60 дин.

12: Да побугујемо гинемо да се добро и јектно обује, изградни сво поу платнену обују са еластичним пружним језиком. Цена по пар Дин. 12.- по пар Дин 25.- премо величини.

25: Просторо динке, изградни по франц динкино у својој боји са еластичним језиком и лепим украсом. Са бр. 27—30 Дин 29.-, по бр. 31—35 Дин 39.-

59: Јекне ланке, изградни по франц стилу боја са језиком кривој боји. Уградице су са еластичним.

59: Динке шиперне по америчко по профингер динке са еластичним језиком. Са бр. 31—34 Дин 69.-

99: За јакне удобне трипер шиперне са франц боја са еластичним језиком и ниском цинкелом. Најбољше за шетњу и спорт.

За Васкрс целој породици

49: Најбољше обуја за толико динк. Лангане ланкине по франц стилу са језиком кривој боји. Цена по пар Дин 49 динара.

79: Чисте мушк инспирисане са јакне шиперне шиперне обује са еластичним језиком. Са украсом Дин 89.-

89: За ланке три пер шиперне мушк инспирисане са франц боја ромбелом са еластичним језиком. Цена по пар Дин 89 динара.

59: Најбољше трипер шиперне по франц стилу шиперне са еластичним језиком. Различо их у различитим бојама са еластичним језиком. Цена по пар 59 динара.

79: Лангане динке шиперне са еластичним језиком „Ланга“ шиперне обује са еластичним језиком. Цена по пар 79 динара.

129: Екстремно модно инспирисане са франц телебер боја са еластичним језиком и гуменим дном. Модерна шиперне обује. Цена по пар 129 динара.

БОША

КАНЮХ ЯКИМ, лимар Руски Керестур

ма на предај красни канти, ваички, жоктари, кантички за витријон, а роби и хижин робота: циви, валовчки, кадѣ за купане, искли, кровни облаки, комни в плехом обивани, и т. д. Шикко по најновниим систему.

Робота туња и солидна!

НАДЪ СЛЕНА ИЛКАНЯ
Р. Керестур, Вацарска ул. 7.
ЖИЧАМ СУДЗИНУ
на свадоби и штанки велхих гарчки, шерпел, чутари, шикко цо треба за свадобу, а особено доброго **ВИНА, ПАЛЕНКИ и РУМУ** шикко по најтунейш цени. 1-2

ЗАБРАНИТЕ БАВИСКО. — Мой човек нишк ше не може одлучиц од забранитих бавискох. Вицера жаш до полноцм бавел „санаду“.

— Ша „санаду“ не забраните бависко.

— Але и му со забранела!

Важне!
Кад ши ше позаме видлига, лебо дява гадозска машини лоз металу — прашнице ти до мој радю и прешеднице ши о мој работи, би е шикко робота ше парацию.

Тве шесто емануел стари котрашени **БИЦИЛИ**, же виплатило их поки. — При мие минце достин ясно коча (головне) бицили по бари шикей цени.

ВАЛЕНТ ЯНО — Лалич.